

چند فرموده‌یه ک سه باره‌ت به فهرزی کور و دانیشته‌کانی زیکرکردن

له ئبى هوره‌یره‌وه -ره‌زای خواه لیتیت- که پیغمه‌بهر -صلی الله علیه وسلم- ده فرمودت: «خواه گهوره چند فریشه‌یه کی تاییه‌تی هه‌یه که کاریان ئه‌وه‌یه به ریگاوباندا ده سورینه‌وه و به شوین ئه‌هله زیکردا* ده‌گه‌رین، جا هه‌رکاتیک بیین که کۆمه‌لیک یادی خودا ده‌که‌ن و کوری زیکریان دابه‌ستووه، بانگی یه‌کتر ده‌که‌ن و بیه‌کتر ده‌لین: وهرن بو لای کاری خوتانه‌وه، ئه‌مه ئه‌وه‌یه که بوی ده‌گه‌رین. هه‌موویان به دهوری کوری زیکرکه که کو ده‌بنه‌وه و هه‌تا ئاسمانی خوار و به بال ده‌خولینه‌وه به دهوریاندا، ئینجا په‌روه‌ردگاریان لیبان ده‌پرسیت (هه‌رچند خوی باشترا حالت‌که ده‌زانیت) و ده فرمودت: ئم بمندانه‌ی من چی ده‌لین؟ فریشه‌کان ده فرمومون: (سبحان الله) ده‌که‌ن و تو به پاک پیروز و پیخه‌وش ده‌زان، (الله أكبير) ده‌که‌ن و خودای خویان به گهوره‌تر له هه‌موو که‌س و شتیک داده‌نین، (الحمد لله) ده‌که‌ن و سویاسی تو ده‌که‌ن و تو به مه‌زن داده‌نین و وسف و ستابیشی تو ده‌که‌ن. خودا ده فرمودت: ئایا ئه‌مانه منیان بینیووه؟ فریشه‌کان ده فرمومون: نا والله تویان نه بینیووه، ئینجا خودا ده فرمودت: ئه‌ی ئه‌گه‌ر من بینن چون؟ فریشه‌کان ده فرمومون: ئه‌گه‌ر بینین باشترا به‌نایه‌تی ده‌که‌ن و باشترا سویاس و حه‌مد ستایش ده‌که‌ن و زیاتر باسی گهوره‌ییت ده‌که‌ن و زیاتر ته‌سیحات ده‌که‌ن. خودا ده فرمودت: ئه‌ی باشه داواه چی له من ده‌که‌ن؟ فریشه‌کان ده فرمومون: داواه به‌هه‌شت له تو ده‌که‌ن. خودا ده فرمودت: ئایا به‌هه‌شتیان بینیووه؟ فریشه‌کان ده فرمومون: نه والله، ئه‌ی خودایه! نه‌یان بینیووه. خودا ده فرمودت: ئه‌ی ئه‌گه‌ر بینن چون؟ فریشه‌کان ده فرمومون: ئه‌گه‌ر بینن ئه‌وا باشترا سوره ده‌بن له‌سری و باشترا هه‌ولی بو ده‌دهن و زیاتر حمزی لیده‌که‌ن. خودا ده فرمودت: ئه‌ی له چی ده‌ترسن و داواه په‌ناگرتون و خوپاراستن لئ ده‌که‌ن؟ فریشه‌کان ده فرمومون: له ئاگر (دوزه‌خ) ده‌ترسن و پهنا به خودا ده‌گرن لی. خودا ده فرمودت: ئایا ئاگریان (دوزه‌خیان) بینیووه؟ فریشه‌کان ده فرمومون: نه والله، نه‌یان بینیووه، خودا ده فرمودت: ئه‌ی ئه‌گه‌ر بینن چون؟ فریشه‌کان ده فرمومون: ئه‌گه‌ر بینن زیاتر لی براوه‌که‌ن (خویانی لئ ده‌رباز ده‌که‌ن) و زیاتر لی ده‌ترسن. خودا ده فرمودت: ده‌ی ئیوه شاهید بن؛ ئه‌وا من لیبان خوش بیوم، ئینجا فریشه‌یه ک له فریشه‌کان ده فرمودت: که‌سیکیان له‌تیوادایه له ئه‌وان نییه، بو زیکر و یادی خودا نه‌هاتبو به‌لکو بو پیویستیه کی خوی هاتبو؟ خودا ده فرمودت: کۆمەل و کوری ئاوا، هاویشینیان له‌بهر خاتری ئه‌وان له به‌دبی ختنی برزگاری ده‌بیت و به‌هه‌یه ئه‌وانه‌وه ئه‌ویش خوش به‌خت ده‌بیت». * (مه‌بیست ئه‌هله زیکر ئه‌وانه‌یه که باسی خواه گهوره ده‌که‌ن یان باسی ئیسلام و خیز و چاکه ده‌که‌ن). وله گیرانه‌وه‌یه کی تردا: له ئبى هوره‌یره‌وه -ره‌زای خواه لیتیت- که پیغمه‌بهر -صلی الله علیه وسلم- ده فرمودت: «خواه گهوره چند فریشه‌یه کی تاییه‌تی هه‌یه که کاریان ئه‌وه‌یه به ریگاوباندا ده سورینه‌وه و بکوره‌کانی زیکرکردن* ده‌گه‌رین، جا هه‌رکاتیک دانیشتن و کوریکی زیکر بینن ئه‌وا داده‌نیشتن له‌گه‌لیان و دهوریان ده‌دهن هه‌تا بالله‌کانیان بؤشایه‌کان بیر ده‌کاته‌وه هه‌تا ئاسمانی دونیا، ئه‌گه‌ر خه‌لکانی دانیشتن زیکرکه جیا بینه‌وه، ئه‌وا فریشه‌کانیش به‌رز ده‌بنه‌وه به‌ره‌وه ئاسمان، خودا -عز وجل- (هه‌رچند خوی باشترا حالت‌که ده‌زانیت) پرسیاریان لیده‌کات: له کویوه هاتن؟ فریشه‌کان ده فرمومون: له لای هه‌ندیک له بمنده‌کانی تو بیوین له خه‌لکی سر زه‌وه: ته‌سیحات ده‌که‌ن (واته: ده‌لین سبحان الله) که به مانای ئه‌وه دیت: تو به پاک پیروز و پیخه‌وش ده‌زان، وته‌کبرات ده‌که‌ن (واته ده‌لین الله أكبير) که به مانای ئه‌وه دیت: خودای خویان به گهوره‌تر له هه‌موو که‌س و شتیک داده‌نین، وته‌حمیدات ده‌که‌ن (ده‌لین: الحمد لله) که به مانای ئه‌وه دیت: حمد و سویاسی تو ده‌که‌ن و وسف و ستابیشی تو ده‌که‌ن، ته‌هیلیات ده‌که‌ن (ده‌لین: لا إله إلا الله) که به مانای ئه‌وه دیت دان به‌وه ده‌نین که هیچ په‌ستراویک هه‌ق ویراست نییه که شایه‌نی په‌ستن بیت جگه له الله، وداوا ده‌که‌ن وله تو ده‌پارینه‌وه. خودا ده فرمومون: ئایا داواه چی له من ده‌که‌ن؟ فریشه‌کان ده فرمومون: داواه به‌هه‌شت له تو ده‌که‌ن. خودا ده فرمومون: ئایا

به هه شته که مینیان بینیووه؟ فریشته کان ده فهرمومون: نه والله، ئهی پهروه ردگار! (نهیان بینیووه). خودا فهه مویت: ئهی ئهگه ر به هه شته که م بیینن چون؟ فریشته کان ده فهه مویت: داوای پهناگرتن و پاراستیان له ته ده کهن. خودا ده فهه مویت: داوای پهناگرتن و پاراستیان له چی ده کهن؟ فریشته کان ده فهه مویت: له ناگری دوژه خت ده ترسن ئهی پهروه ردگار. خودا ده فهه مویت: ئایا دوژه خه که مینیان بینیووه؟ فریشته کان

ده فهه مویت: نه خیر، خودا ده فهه مویت: ئهی ئهگه ر دوژه خه که م بیینن چون؟ فریشته کان ده فهه مویت: داوای لیخوشبوون له تو ده کهن (ئیستیغفار ده کهن). خودا ده فهه مویت: لیيان خوش بوم، وئه وهی داوای ده کهن پیام به خشی، ویه نام دان و پاراستیانم له وهی داوای پهناگرتن و خوپاراستیان لیکی ده کرد. فریشته کان ده فهه مویت: فلان بهندیه کی گوناهکاره، تنهها له ویوه تیپه بری وله گه لیان دانیشت. خودا ده فهه مویت: له ئه ویش خوش بوم، کۆممەل وکه سانی ئاوا، ھاویشینیان له بھر خاتری ئهوان له به دبه ختنی پزگاری ده بیت و به هۆی ئهوانه وه ئه ویش خوش به خت ده بیت». * (کۆر و دانیشته کانی زیکر کردن: مه بہست ئه و شویتانه يه که باسی خودا وئیسلام و خیر

(وچاکهی تیدا ده کریت

صه حیجه [بخاری و موسیم هاوران له سره]

ئهم فهه مووده يه جۆریک له جۆریک کانی ده زندانانی کۆرە کانی دانیشت ده زیکر ده کېریتەوە، پیغەمبەر - صلی الله علیه وسلم - ده فهه مویت: (خوای گهوره چەند فریشته يه کی تاییه تی هەیه که کاریان ئه وهی به ریگا و باندا ده سوورتەن و وە شوین ئەھلى زیکردا* ده گەرین): واتا خوای گهوره کۆممەل یه ک لە فریشته تاییه تکردووه جگە لهوانه کە مروقە کان ده پاریز ده کریت ده گەرین به سەر زەبدا، بە ناو ریگا و مزگەوت و مالى مسولماناندا بە دواي کۆر و دانیشتنی زیکر و بادکردنی خوای گهوره ده گەرین، سەر دانیان ده کهن و ئاماذه ده بن و گوئی لهوانه ده گرن کە باسی زیکر و بادی خوای گهوره ده کهن، وا دیاره ئەمە زیاتر مه بہست لیکی ئه و کۆبۈنە وانه يه کە يادی خودای تیدا ده کریت بە حمد و سوپاسکردن و تەسیحات و تەھلیلات و تەھیرات و خوبىدەن وە قورئان بەلام نەک ھەمۇو بە يەک دەنگ وەکو ھاوشیووه چەند گروپیک لە سۆفیە کان، بەلکو ھەر يەک لە لای خۆبەوە لە دانیشتنە کە دا زیکر و بادی خودا دەکات لە دانیشتنە کە باسی خودا و ئائىنى ئیسلام ده کریت. (جا ھەركاتىك بیینن کە کۆممەل یک يادی خودا ده کهن و کۆری زیکر بان دابەستووه، بانگى يەكتەر ده کهن و بەیه کەر دەلین: وەرن بۆ لای کارى خوتانە و، ئەمە ئه وهی کە بۆی ده گەرین): واتا فریشته کان بانگى يەكتەر ده کهن و دەلین: وەرن بۆ لای ئه و شته بە دوايدا ده گەران بۆیه بچن بەرەو لای ئه و خەلکى يادی خودا ده کهن و گوپیان لییگەن. پیغەمبەر - صلی الله علیه وسلم - لە وەسفی ئه و فریشتنە کە لە کۆر و دانیشتنە کانی زیکر کردن ئاماذه ده بن ده فهه مویت: (ھەمۆپیان بە دەوري کۆری زیکرە کە کۆ دەبنەوە): واتا دەوريان دەدەن ھەر وە کو چۆن بازىنگ دەوري دەست دەدات. (وھەتا ئاسمانى خوار و بە باڭ دەخولتەن وە دەورياندا): واتا بە دەورياندا کۆدەبنەوە و بەر زەدە بنەوە ھەتا دەگەن ئاسمان. پاشان پیغەمبەر - صلی الله علیه وسلم - باسی گفتۈگۈ نیوان خوای گهورە شکۆدار و فریشته بەریزە کان دەکات: (ئینجا پەروه ردگاریان لیيان دەپرسیت - ھەرچەندە خۆی باشتە حالە کە دەزانیت -) ھەرچەندە خودا لهوان زاناترە سەبارەت بە حالى ئه و کەسانەی زیکر ده کهن، ئەمیش بۆ ئه وهی وەسف و شانازيان پیوھ بکات لە لای فریشته کان. (و دەرفهه مویت: ئەم بەندانەی من چى دەلین؟ فریشته کان ده فهه مویت: (سبحان الله) دەکەن و تو بە پاڭ و پیرۆز و بیخەوش دەزانىن، و (الله أكبير) دەکەن و خودای خۆيان بە گهورەتر لە ھەمۇو کەس و شتىك دادەنین، و (الحمد لله) دەکەن و سوپاسى تو ده کەن و تو بە مەزن دادەنین و وەسف و ستابىشى تو ده کەن): واتا دەلین / سبحان الله والحمد لله ولا إله إلا الله والله أكبر، و بە مەزندانان واتا دەلین / لا إله إلا الله وئەمیش بە مەزندانان خوای گهورە يە لە تەھوچىد پەرسىندا (توحید الالوهية). (خودا ده فهه مویت: ئایا ئەمانە مینیان بینیووه؟ فریشته کان ده فهه مویت: نا والله تۆيان نە بینیووه، ئینجا خودا ده فهه مویت: ئهی ئهگەر من بیینن چون؟ فریشته کان ده فهه مویت: ئهگەر بیینن باشتە بەندایەتى دەکەن و باشتە سوپاس و حەمد ستایشىت دەکەن و زیاتر باسی گهورە بیت دەکەن و زیاتر تەسیحات دەکەن): چونکە ھەول و کۆشىش لە پەرسىندا بە پیش زانست و عىلەمە. (خودا ده فهه مویت: ئەم باشە داواي چى لە من دەکەن؟ فریشته کان ده فهه مویت: داواي بەھەشەت لە تو دەکەن): واتا يادی تو دەکەن و تو دەپەرسىن بە ھیواي ئه وهی بیانکە يتە بەھەشەتەوە. (خودا ده فهه مویت: ئایا بەھەشىيان بینیووه؟ فریشته کان ده فهه مویت: نه والله، ئەی خودايە! نەيان بینیووه. خودا فهه مویت: ئەمی ئهگەر بیینن چون؟ فریشته کان ده فهه مویت: ئەگەر بیینن ئه وا باشتە سوور دەبن له سەرى و باشتە ھەولى بۆ دەدەن و زیاتر حەزى لىدەکەن): واتا زیاتر ھەول بۆ چوونە بەھەشەت دەدەن و کرده وەی چاک زۆر تر ئەنجامدەدەن چونکە بیستن سەبارەت بە شتىك وەکو بینىنى نىيە. (خودا ده فهه مویت: ئەمی لە چى دەترسن و داواي پەناگرتن و خوپاراستن لى دەکەن؟) واتا داوا لە خودا دەکەن لە چى شتىك بیانپارىزىت کە لىي دەترسن. (فریشته کان ده فهه مویت: لە ئاگر (دوژه خ) دەترسن و بە خودا دەگرن لىي): واتا يادی خودا دەکەن

وده پیه رستن له ترسی چوونه دۆزەخ، وله خودا ده پارئنه و دواوای لیده کهن بۆ ئه ووهی بیانپارئزیت له چوونه دۆزەخ.
(خودا ده فەرمۇیت: ئایا ئاگریان -دۆزەخیان- بینیووه؟ فریشته کان ده فەرمۇون: نه والله، نهیان بینیووه، خودا
ده فەرمۇیت: ئەی ئەگەر بیبىن چۈن؟ فریشته کان ده فەرمۇون: ئەگەر بیبىن زیاتر لىپى برادە کەن -خۇبانى لىن دەرباز
دەکەن- وزیاتر لىپى دەترسن): واتا زیاتر كۆشىش دەکەن بۆ ئەنجامدانى كردە وە چاک كە ھۆکارن بۆ يىزگارىوون لە
دۆزەخ. (خودا ده فەرمۇیت: دەی ئىيە شاھىد بن؛ ئەوا من لىيان خۆش بۇوم): واتا له تاوانە کانیان خۆش بۇوم. (ئىنجا
فریشته يەك لە فەرمۇیت: كەسيكىيان لەنىيودايە لە ئەوان نېيە، بۆ زىكىر ويادى خودا نەھاتبوو بەلکو بۆ
پىيوىستىيەكى خۆى هاتبوو؟): واتا له نىيۇ ئەم كۆمەلەي كە يادى خودا دەکەن كەسيكىيان لەنىيودايە لە ئەوان نېيە بەلام بۆ
جىيە جىكىرنى پىيوىستىيەكى خۆى هاتوووه و دانىشتۇووه لەگەلیان، ئایا خواي گەورە لە ئەويش خۆش دەبىت؟. (خودا
ده فەرمۇیت: كۆمەل و كۆرى ئاوا، ھاونىشىنيان لەبىر خاترى ئەوان لە بەدەختى يىزگارى دەبىت و بەھۆى ئەوانە و
ئەويش خۆش بەخت دەبىت). * (مەبەست ئەھلى زىكىر ئەوانە يە كە باسى خواي گەورە دەکەن يان باسى ئىسلام و خىر
(وچاکە دەکەن).

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/8272>

